

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

z udziałem zainteresowanych: R. W. i M. Z.

o składki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 maja 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę kasacyjną W. w B. od wyroku tego Sądu z dnia 17 listopada 2014 r. ze względu na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia. Została ona obliczona przez płatnika jako różnica między kwotą składek należnych i opłaconych, wynosząca 19.131 zł, lecz po sprawdzeniu, oznaczona na kwotę 7.244 zł.

W zażaleniu ubezpieczony, nie kwestionując ustalonej wartości przedmiotu zaskarżenia, zarzucił naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. Podniósł, że skarga kasacyjna została wniesiona w sprawie o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczeniem zdrowotnym, więc określenie jej przedmiotu jako kwestii

podstawy wymiaru składek narusza art. 8 ust. 2a w związku z art. 9 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 1 i 16 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) w związku z art. 81 ust. 1, 5 i 6, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a), art. 85 ust. 1 i 4 i w związku z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 64, poz. 1027).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa, w której wniesiono skargę kasacyjną nie należy do spraw wymienionych w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. Zapoczątkowana została odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w B. z dnia 7 października 2011 r. Decyzją tą – przez zastosowanie art. 68 ust. 1 pkt 1c, 83 ust. 1 pkt 3, 18 ust. 1 pkt 1a, 20 ust. 1, 32 i 91 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – dokonano kontroli ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. W szczególności, w miejsce kwot zadeklarowanych, ustalono podstawę wymiaru składek określoną w decyzji. Stwierdzono, że w podstawie wymiaru składek nie uwzględniono przychodu uzyskiwanego poza wynagrodzeniem przez osoby będące pracownikami płatnika i wykonujące pracę na jego rzecz na podstawie dodatkowych umów cywilnych.

Przedmiot sporu wynika z przyjętej w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych konstrukcji uznania osoby wykonującej pracę na rzecz własnego pracodawcy za jego pracownika, która wykładana jest w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego ze względu na cel zapewnienia opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Uznaje się, że w tym przepisie pojęcie pracownika jest rozszerzone na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy pracę na rzecz swojego pracodawcy. Także więc w zakresie tej sfery aktywności uznawany jest - na potrzeby ubezpieczeń społecznych - za pracownika tego właśnie pracodawcy i płatnikiem składek z tego tytułu jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych; por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 września

2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46 oraz wyroki z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, niepubl., z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117, z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266, z dnia 18 marca 2014 r., II UK 449/13, niepubl. i z dnia 3 kwietnia 2014 r., akt II UK 399/13, niepubl.).

Osoba wykonującą pracę na rzecz swego pracodawcy na podstawie umów cywilnych podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik i na tym kwestia jej ubezpieczenia się wyczerpuje (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1997 r., I PKN 43/97, OSNAPiUS 1997 nr 24, poz. 494, z dnia 3 kwietnia 2014 r., II UK 399/13, niepubl. i z dnia 6 lutego 2014 r., II UK 279/13, niepubl.). Ugruntowany jest w związku tym pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości równej obciążeniu umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, niepubl., z dnia 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, niepubl.).

Uwzględniając, że w sprawie objętej zażaleniem wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od 10.000 zł, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

I.n.